

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ศึกษานโยบายอัตราค่าเล่าเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคสมทบ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

โดย

นายสุกม พันธุ์ณรงค์

กุมภาพันธ์ 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษานโยบายอัตราค่าเล่าเรียนนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคสมทบ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 2) ศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างอัตราค่าเล่าเรียนนักศึกษภาคสมทบ กับนักศึกษาสามัญ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 3) ศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างอัตราค่าเล่าเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคสมทบ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ กับอัตราค่าเล่าเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคสมทบสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆในเขตจังหวัดเชียงใหม่ 4) ศึกษาผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อมีการปรับเปลี่ยนอัตราค่าเล่าเรียน 5) ศึกษาแนวทางของสถาบันเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ในอนาคต ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคสมทบ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ Tull and Hawkins ทั้งหมด 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมSPSS/PC รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และการวิเคราะห์งบประมาณมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นโยบายค่าเล่าเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคสมทบในปัจจุบันอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ไม่ได้ปรับค่าเล่าเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยที่ช่วงเวลาการปรับค่าเล่าเรียนเป็นเวลานาน จนกว่าจะประสบปัญหาทางการเงิน เมื่อมีการปรับค่าเล่าเรียนมักเป็นการปรับอย่างก้าวกระโดด จึงมีผลให้รายได้ที่แท้จริงของสถาบันมีค่าต่ำลง ในขณะที่ต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวมีค่าสูงขึ้น

เมื่อนำโครงสร้างอัตราค่าเล่าเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคสมทบ เปรียบเทียบกับนักศึกษาภาคสามัญ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่าค่าเล่าเรียนรวมของนักศึกษาภาคสมทบสูงกว่าภาคสามัญอย่างมาก แต่ความแตกต่างที่เกิดขึ้น เกิดจากค่าหน่วยกิตในรายวิชานั้น ในส่วนค่าธรรมเนียมอื่นๆที่นำมาใช้ในกิจการมหาวิทยาลัยไม่มีความแตกต่างกันเลย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเล่าเรียนของนักศึกษาภาคสมทบ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าค่าเล่าเรียนรวมของนักศึกษาภาคสมทบในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐใกล้เคียงกัน โดยทุกสถาบันเก็บค่าหน่วยกิตเป็นอัตราส่วนสูงสุด แหล่งรายได้ใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ยังไม่มีการจัดเก็บ ซึ่งมหาวิทยาลัยอื่นมีการเก็บที่ชัดเจน และทำรายได้ค่อนข้างสูง คือ ค่าบำรุงศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต หากนำค่าเล่าเรียนรวมมหาวิทยาลัยของรัฐมาเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยในภาคเอกชน พบว่า มหาวิทยาลัยภาคเอกชนเก็บค่าเล่าเรียนรวมสูงกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐประมาณ 71-74%

นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาการบัญชีมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อภาคเรียนสูงสุด โดยนักศึกษาในทุกสาขาวิชาส่วนใหญ่เห็นว่า ค่าเล่าเรียนในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และควรมีการเก็บค่าเล่าเรียนต่างกันในแต่ละสาขาวิชา โดยไม่เห็นด้วยที่จะเก็บค่าเล่าเรียนแบบเหมาจ่าย การปรับค่าเล่าเรียนควรมีการปรับเพียงครั้งเดียวให้ถึงระดับที่เหมาะสม โดยควรปรับตามภาวะเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนามหาวิทยาลัย และควรมีการปรับค่าเล่าเรียนทุกสาขาวิชาในอัตราเดียวกัน และไม่แน่ใจว่า ถ้ามีการปรับค่าเล่าเรียนอีกเท่าตัวยังคงได้ศึกษาต่อไปหรือไม่ ในส่วนทุนการศึกษาในปัจจุบันมีจำนวนน้อย โดยควรจัดให้นักศึกษา เฉลี่ยต่อทุนต่อปีการศึกษา คือ 24,579.71 บาท และควรได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลร้อยละ 49.03 ของค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา และควรมีการจัดกองทุนเงินกู้เพื่อการศึกษา ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีแหล่งที่มาของเงินทุน 2 แหล่งที่สำคัญคือ เงินรายได้จากงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดหาเอง โดยได้รับความช่วยเหลือทางด้านงบประมาณจากทางรัฐบาลเป็นอัตราที่สูงมาก เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณทั้งหมด ในขณะที่ภาระค่าใช้จ่ายหรือเงินลงทุนเพื่อการศึกษาของนักศึกษา หรือค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากนักศึกษา ต่ำมากเมื่อเทียบกับงบประมาณทั้งหมด